

พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของประชาชนในชุมชนวัดสีสุก เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

Preventive Behavior on Sexually Transmitted Diseases by Condom of People in Watsisuk Community, Chomthong District, Bangkok Metropolitan Administration.

วนิดา ปาจารย์

กองควบคุมโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทาง

เพศสัมพันธ์ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

E-mail : da_pajaree@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของประชาชนในชุมชนวัดสีสุก เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 220 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือการวิจัยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความสัมพันธ์ด้วยไคสแควร์ สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า 1) พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของประชาชนในชุมชนวัดสีสุก เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัจจัยภายในตัวบุคคล ได้แก่ ความรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การรับรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และทัศนคติต่อการใช้ถุงยางอนามัย อยู่ในระดับปานกลาง 3) ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก นโยบายส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัยอยู่ในระดับดี และการเข้าถึงถุงยางอนามัยอยู่ในระดับดีและไม่ดีเท่ากัน ร้อยละ 36.8 4) ผลการพิสูจน์สมมติฐานการวิจัย พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล คือ อายุ และอาชีพหลัก ปัจจัยภายในตัวบุคคล คือ การรับรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และทัศนคติต่อการใช้ถุงยางอนามัย และปัจจัยภายนอกตัวบุคคล คือ ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการเข้าถึงถุงยางอนามัย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ คือ การได้รับข้อมูลข่าวสาร และการรับรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ทัศนคติต่อการใช้ถุงยางอนามัย และการเข้าถึงถุงยางอนามัย

คำสำคัญ : ถุงยางอนามัย การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย

Abstract

The purpose of this descriptive research aimed to study the behavior of condom use to prevent sexual transmitted diseases of people in Watsisuk community, Chomthong District, Bangkok Metropolitan Administration. The study was constructed on a sample of 220 people by simple random sampling. The research instrument was the questionnaire constructed by the researcher. Data were analyzed by using a computer program. Statistical analysis were percentage, mean, standard deviation. Correlation with the Chi-square, Pearson's product moment correlation coefficient.

The result of research study were as follows: 1) Preventive behavior on sexual transmitted diseases by using condom of people in Watsisuk community, Chomthong District, Bangkok Metropolitan Administration was at a moderate level. 2) Intra individual causal assumption includes knowledge of sexual transmitted diseases, perceptions of sexually transmitted diseases, and attitudes of using condom were at a moderate level. 3) Extra individual causal assumption includes having information of sexual transmitted diseases was at the high level, policies promoted the use of condoms was at a good level and access to condoms was in the same of either good or bad equally 36.8 percent. 4) Personal factors includes age and occupation, intra individual causal assumption includes perceptions on sexually transmitted diseases and attitudes of using condoms, and extra individual causal assumption includes having information of sexual transmitted diseases and access to condoms were significantly related to condom use behavior at the .05 level

Factor affecting to preventive behavior on sexually transmitted diseases by condom was to get information and awareness about sexually transmitted diseases, attitudes toward condom use, and access to condoms.

Keywords : Condom, The Prevention of Sexually Transmitted Diseases, Condom Use Behavior

บทนำ

โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์เป็นโรคติดต่อที่สามารถติดต่อกันได้จากการมีเพศสัมพันธ์เป็นส่วนใหญ่ และมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของประชากรกลุ่มเสี่ยง สาเหตุของการติดต่อนี้มาจากการมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ป้องกัน (วิภาดา มหรัตน์โรจน์ และคณะ, 2552: 1) เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญในระดับโลก ความรุนแรงของปัญหายังคงแพร่กระจายไปทุกประเทศ ในทุกเพศ ทุกวัย และทุกชนชั้น (สมจิตร ฉิมแสง, 2555: 1) ปัจจุบันโรคเอดส์ยังคงเป็นปัญหาสำคัญ เป็นสาเหตุของการเจ็บป่วย และเสียชีวิตของประชาชนทุกภูมิภาคทั่วโลก รวมถึงภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

และประเทศไทย รายงานของโครงการโรคเอดส์แห่งสหประชาชาติ (UNAIDS) คาดประมาณมีผู้ติดเชื้อเอชไอวีทั่วโลก 35.3 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2555 เป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ 2.3 ล้านคน และมีผู้เสียชีวิตเนื่องจากเอดส์ประมาณ 1.6 ล้านคน (สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์, 2556: 1)

ประเทศไทย มีการแพร่ระบาดของโรคเอดส์มานานกว่า 30 ปี จากการคาดประมาณผู้ติดเชื้อ เอชไอวี และผู้ป่วยเอดส์ในประเทศไทย โดยใช้โปรแกรม The Asian Epidemic Model (AEM) Projection for HIV/AIDS in Thailand : 2005-2025 คาดว่าในปี พ.ศ. 2556 มีคนไทยติดเชื้อเอชไอวีแล้วทั้งสิ้น 1,166,549 คน เสียชีวิตไปแล้วทั้งสิ้น 721,511 คน มีชีวิตอยู่ประมาณ 447,640 คน โดยเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี

รายใหม่ จำนวน 8,959 คน (Family Health International (FHI) and Bureau of AIDS, TB and STIs, Department of Disease Control, 2008: 54) โรคเอดส์เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้คนไทยเสียชีวิต และทนทุกข์ทรมานกับความเจ็บป่วยต่างๆ และก่อให้เกิดปัญหาในเชิงสังคมนานัปการ (สุภาวรรณ จงธรรมวัฒน์, 2553: 57) สำหรับสถานการณ์โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในภาพรวมทั่วประเทศ พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากอัตราป่วย 30.00 ต่อประชากรแสนคน ในปี พ.ศ. 2551 เป็น 44.90 ต่อประชากรแสนคน ในปี พ.ศ. 2555 โดยอัตราการใช้อย่างอนามัยในทุกกลุ่มประชากรยังอยู่ในระดับต่ำ (สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์, 2556: 43, 69)

กรุงเทพมหานครมีปัญหาการระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สูง โดยสัดส่วนของผู้ติดเชื้อเอชไอวีประมาณร้อยละ 11.8 ของประเทศ มีการคาดประมาณว่า ในปี พ.ศ. 2556 กรุงเทพมหานครจะมีผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีชีวิตอยู่ จำนวน 52,995 คน และเป็นผู้ติดเชื้อรายใหม่ จำนวน 2,334 คน (อรัญญิก หรือเจริญพรพานิช และคณะ, 2551: 52) และจากข้อมูลรายงาน 506 ของกองควบคุมโรคติดต่อ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร พบอัตราป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ใน 5 โรค ได้แก่ โรคหนองใน โรคหนองในเทียม โรคซิฟิลิส แผลริมอ่อน กามโรคของต่อมและท่อน้ำเหลือง มีอัตราป่วยเท่ากับ 39.4 ต่อประชากรแสนคนใน พ.ศ. 2554 และลดลงเป็น 31.42 ต่อประชากรแสนคนใน พ.ศ. 2555 โดยพบผู้ป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ จำนวน 1,783 ราย จำแนกเป็นผู้ป่วยโรค กลุ่มหญิงทั่วไป ร้อยละ 47.35 กลุ่มชายทั่วไป ร้อยละ 25.60 กลุ่มหญิงขายบริการทางเพศ ร้อยละ 24.33 และกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย ร้อยละ 2.44 (กองควบคุมโรคติดต่อ สำนักอนามัย, 2556: 1) และผลการศึกษาการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มประชากรทั่วไป พบว่า กลุ่มบุคคลทั่วไปใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์เพียงร้อยละ 23.6 ใช้บางครั้ง ร้อยละ 50.6 และอีกร้อยละ 5.6 ไม่เคยใช้ถุงยางอนามัยเลยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ (สมาคมพัฒนาประชากรและสังคม, 2553: 20)

ในการดำเนินงานป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์ ที่สำคัญคือ การสร้างความตระหนักในกลุ่ม

ผู้มีพฤติกรรมเสี่ยงสูง ให้มีการปรับเปลี่ยนหรือลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และการส่งเสริมการใช้อย่างอนามัย (กองควบคุมโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์, 2555: 6, 15-19) แม้จะมีการดำเนินการเพื่อป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในชุมชนพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อเนื่อง แต่ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มประชาชนทั่วไปในพื้นที่กรุงเทพมหานครยังอยู่ในระดับสูง ซึ่งปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ดังกล่าว มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย และประสิทธิภาพของโครงการ/กิจกรรมด้านการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ รวมถึงความครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานป้องกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมการใช้อย่างอนามัยเพื่อการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของประชาชนในระดับชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนากิจกรรมการส่งเสริมการใช้อย่างอนามัยเพื่อป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ในระดับของชุมชนให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อย่างอนามัยในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของประชาชนในชุมชนวัดสีสุก เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในชุมชนวัดสีสุก เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปัจจัยภายในตัวบุคคล ประกอบด้วย ความรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การรับรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และทัศนคติต่อการใช้อย่างอนามัยของประชาชนในชุมชนวัดสีสุก เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ประกอบด้วย ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ นโยบายส่งเสริมการใช้อย่างอนามัย และการเข้าถึงถุงยางอนามัยของประชาชนในชุมชนวัดสีสุก เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร
5. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยภายในตัวบุคคล และปัจจัยภายนอกตัวบุคคล กับพฤติกรรมการใช้อย่างอนามัยของประชาชนในชุมชนวัดสีสุก เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

สมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของประชาชนในชุมชนวัดสี่สุก เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยภายในตัวบุคคล ประกอบด้วยความรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การรับรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และทัศนคติต่อการใช้ถุงยางอนามัย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของประชาชนในชุมชนวัดสี่สุก เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ประกอบด้วยข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ นโยบายการส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัย และการเข้าถึงถุงยางอนามัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของประชาชนในชุมชนวัดสี่สุก เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ให้มากขึ้น
2. เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการ และวางนโยบายส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มเป้าหมายที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ให้มีความเหมาะสม

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ในลักษณะการศึกษาแบบภาคตัดขวาง (Cross-Sectional Studies)

ประชากรและตัวอย่าง

คือ ประชาชนในชุมชนวัดสี่สุก เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร อายุระหว่าง 18–60 ปี จำนวน 470 คน คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (อ้างถึงใน นคร เสรีรักษ์ และภรณี ติราชวรวิเศษ, 2555: 55) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ จำนวน 220 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยจับฉลากจากลำดับรายชื่อตามทะเบียนบ้าน

ของประชาชนในชุมชนวัดสี่สุก จนครบตามจำนวน คือ 220 คน

เครื่องมือ

ใช้แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส รายได้ ประวัติการมีเพศสัมพันธ์ มีจำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยภายในตัวบุคคล ประกอบด้วย

- ความรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีจำนวน 16 ข้อ คำตอบ คือ ถูก และผิด แบ่งระดับความรู้เป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) (สุวิมล ติกรารักษ์, 2546: 256)

- การรับรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และทัศนคติต่อการใช้ถุงยางอนามัย มีจำนวน 20 ข้อ คำตอบ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แบ่งระดับการรับรู้เป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ส่วนที่ 3 ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ประกอบด้วยข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ นโยบายการส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัย และการเข้าถึงถุงยางอนามัย มีจำนวน 26 ข้อ คำตอบ คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด การแปลผลและแบ่งระดับ โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ดังนี้

- การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย

- นโยบายการส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัย แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ดี ปานกลาง ควรปรับปรุง

- การเข้าถึงถุงยางอนามัย แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ดี ปานกลาง ไม่ดี

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย มีจำนวน 20 ข้อ คำตอบ คือ ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติน้อย และปฏิบัติน้อยที่สุด แบ่งระดับพฤติกรรม เป็น 3 ระดับ คือ ดี ปานกลาง ควรปรับปรุง โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

คุณภาพของเครื่องมือ

1) ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ การตีความของข้อคำถาม การลำดับเนื้อหา และข้อคำถามในแบบสอบถาม

2) ทดสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแล้วทดลองเก็บข้อมูลกับประชาชนชุมชนบ้านสวนเขตจอมทอง อายุระหว่าง 18–60 ปี จำนวน 30 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Cronbach Coefficient) ซึ่งได้ค่าไม่ต่ำกว่า 0.7 ในทุกส่วนของแบบสอบถาม

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยการประสานงานผ่านประธานชุมชนวัดสี่สูกผู้วิจัยลงพื้นที่พบกลุ่มตัวอย่างชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย ขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูล หลังเซ็นชื่อให้ความยินยอม เข้าร่วมการวิจัย แล้วกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้กรอกแบบสอบถามด้วยตนเองอย่างอิสระ ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วย Chi-Square และ Pearson's Product Moment Correlation Coefficient

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 65.5 อายุ 18–24 ปี ร้อยละ 25.9 การศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 24.5 อาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 36.4 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 42.3 รายได้ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท ร้อยละ 31.8 และเคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 93.6

ปัจจัยภายในตัวบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ระดับปานกลาง ร้อยละ 52.7 มีการรับรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ระดับ

ปานกลาง ร้อยละ 43.2 และมีทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยระดับปานกลาง ร้อยละ 46.8

ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ระดับมาก ร้อยละ 47.3 ได้รับนโยบายส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัยในระดับดี ร้อยละ 49.5 และมีการเข้าถึงถุงยางอนามัยระดับดี และไม่ดี เท่ากัน ร้อยละ 36.8

พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย (เฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีประวัติการมีเพศสัมพันธ์ 206 คน) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย ระดับปานกลาง ร้อยละ 54.8 รองลงมาคือ ระดับพฤติกรรมควรปรับปรุง ร้อยละ 24.3 และระดับพฤติกรรมดี ร้อยละ 20.9 ตามลำดับ ดังแสดงตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของระดับของพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย

(n =206)		
ระดับของพฤติกรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดี	43	20.9
ปานกลาง	113	54.8
ควรปรับปรุง	50	24.3

2. ผลการทดสอบความสัมพันธ์

ปัจจัยส่วนบุคคลคืออายุ และอาชีพหลักมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของประชาชนในชุมชนวัดสี่สูก เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับ เพศ ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพสมรส และรายได้ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การใช้ถุงยางอนามัยของประชาชนในชุมชนวัดสี่สูก เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร เป็นการยอมรับสมมติฐานเป็นบางส่วน ดังแสดงตามตารางที่ 2 (สถิติทดสอบด้วย Chi-Square Test)

ปัจจัยภายในตัวบุคคล คือ การรับรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และทัศนคติต่อการใช้การใช้อุปกรณ์อนามัย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความรู้เรื่องโรคติดต่อทาง

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย

(n =206)

ปัจจัยส่วนบุคคล	พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย			X ²	df	P-value
	ดี	ปานกลาง	ควรปรับปรุง			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
เพศ						
ชาย	31 (22.1)	78 (55.7)	31 (22.1)	.212	2	.546
หญิง	12 (18.2)	35 (53.0)	19 (28.8)			
อายุ						
18 – 24 ปี	15 (31.9)	24 (51.1)	8 (17.0)	22.369*	10	.013
25 – 31 ปี	4 (9.5)	26 (61.9)	12 (28.6)			
32 – 38 ปี	7 (28.0)	11 (44.0)	7 (28.0)			
39 – 45 ปี	8 (20.0)	26 (65.0)	6 (15.0)			
46 – 52 ปี	7 (20.6)	12 (35.3)	15 (44.1)			
มากกว่า 52 ปี	2 (11.1)	14 (77.8)	2 (11.1)			
ระดับการศึกษาสูงสุด						
ไม่ได้เรียนหนังสือ	0 (0.0)	4 (57.1)	3 (42.9)	19.932	12	.068
ประถมศึกษา	5 (14.7)	21 (61.8)	8 (23.5)			
มัธยมศึกษาตอนต้น	5 (11.6)	31 (72.1)	7 (16.3)			
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	13 (30.2)	24 (55.8)	6 (14.0)			
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	5 (20.8)	10 (41.7)	9 (37.5)			
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	13 (25.5)	22 (43.1)	16 (31.4)			
ปริญญาโทขึ้นไป	2 (50.0)	1 (25.0)	1 (25.0)			
อาชีพหลัก						
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2 (28.6)	3 (42.8)	2 (28.6)	33.187*	12	.001
นักเรียน/นักศึกษา	7 (41.2)	8 (47.1)	2 (11.7)			
รับจ้างทั่วไป	6 (7.7)	57 (73.1)	15 (19.2)			
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	10 (29.4)	9 (26.5)	15 (44.1)			
พนักงานบริษัทเอกชน	13 (25.9)	30 (51.7)	15 (22.4)			
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3 (27.3)	6 (54.5)	2 (18.2)			
เกษียณอายุ	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (100.0)			
สถานภาพสมรส						
โสด	11 (22.4)	22 (44.9)	16 (32.7)	10.552	6	.103
สมรส	17 (18.4)	49 (53.3)	26 (28.3)			
ไม่ได้สมรสแต่มีคู่อยู่ด้วยกัน	9 (18.8)	32 (66.7)	7 (14.6)			
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	6 (35.3)	10 (58.8)	1 (5.9)			
รายได้						
≤ 5,000 บาท	6 (30.0)	10 (50.0)	4 (20.0)	16.555	12	.167
5,001 – 10,000 บาท	9 (15.5)	35 (60.4)	14 (24.1)			
10,001 – 15,000 บาท	14 (20.6)	41 (60.3)	13 (19.1)			
15,001 – 20,000 บาท	6 (18.2)	17 (51.5)	10 (30.3)			
20,001 – 25,000 บาท	2 (13.3)	9 (60.0)	4 (26.7)			
25,001 – 30,000 บาท	4 (50.0)	0 (0.0)	4 (50.0)			
> 30,000 บาท	2 (50.0)	1 (25.0)	1 (25.0)			

*P-value < .05

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในตัวบุคคลกับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย

(n =206)

ปัจจัยภายในตัวบุคคล	พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย	
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	P-value
ความรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	-.075	.285
การรับรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	.185**	.008
ทัศนคติต่อการใช้ถุงยางอนามัย	.339**	.000

*P-value < .05

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอกตัวบุคคลกับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย

(n =206)

ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล	พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย	
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	P-value
ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	.189**	.007
นโยบายการส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัย	-.047	.498
การเข้าถึงถุงยางอนามัย	.142*	.041

*P-value < .05

เพศสัมพันธ์ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของประชาชนในชุมชนวัดสี่สุข เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานเป็นบางส่วน ดังแสดงตามตารางที่ 3 (สถิติทดสอบด้วย Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล คือ ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการเข้าถึงถุงยางอนามัย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนโยบายการส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัยไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของประชาชนในชุมชนวัดสี่สุข เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานเป็นบางส่วน ดังแสดงตามตารางที่ 4 (สถิติทดสอบด้วย Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการพิสูจน์สมมติฐานการวิจัย พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล คือ อายุ และอาชีพหลัก ปัจจัยภายในตัวบุคคล คือ การรับรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และทัศนคติต่อการใช้ถุงยางอนามัย และปัจจัยภายนอกตัวบุคคล คือ

ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการเข้าถึงถุงยางอนามัย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานเป็นบางส่วน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยภายนอกตัวบุคคลส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ทั้งข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ นโยบายส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัย และการเข้าถึงถุงยางอนามัย แต่ปัจจัยภายในตัวบุคคล ได้แก่ ความรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การรับรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และทัศนคติต่อการใช้ถุงยางอนามัย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคติดต่อทางการเข้าถึงถุงยางอนามัยเพศสัมพันธ์ การรับรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และทัศนคติต่อการใช้ถุงยางอนามัย

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนทั่วไป ส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรส ซึ่งไม่คิดว่าตนเอง และคู่เป็นกลุ่มเสี่ยง และมีอายุอยู่ในช่วงเยาวชนซึ่งเป็นวัยที่ยังไม่พร้อมรับผิชอบต่อ ผลจากการมีเพศสัมพันธ์ เช่น การตั้งครรภ์ไม่พร้อม และ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเข้าใจว่าการมีเพศสัมพันธ์กับคนที่ดูดีแข็งแรงจะไม่ทำให้ติดโรค และมีการใช้ยาคุมกำเนิดฉุกเฉินแทนการใช้ถุงยางอนามัยในสัดส่วนที่สูง จากความเข้าใจ และเหตุผลเหล่านี้ อาจทำให้มีพฤติกรรมไม่ใช้ถุงยางอนามัยได้ ดังนั้นในภาพรวมผลการวิจัยจึงพบพฤติกรรม การใช้ถุงยางอนามัยของประชาชนในชุมชนวัดสี่ลูก เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง

ในช่วงที่มีการระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะโรคเอดส์นั้น มีการณรงค์ให้ความรู้อย่างมากมาย เน้นที่ประชากรกลุ่มเสี่ยง แต่ประชาชนในชุมชนนั้นถือว่าไม่ใช่กลุ่มเสี่ยง และเมื่อการระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ลดลงความสนใจของคนในการรับข้อมูลความรู้ก็จะน้อยลง ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย มีช่วงอายุที่ค่อนข้างกว้าง คือ อายุ 18-60 ปี อาจทำให้ระดับความรู้ การรับรู้ และทัศนคติ แตกต่างกันได้ ดังนั้นจึงพบว่าในภาพรวมระดับความรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การรับรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และทัศนคติต่อการใช้ถุงยางอนามัย อยู่ในระดับปานกลาง และเนื่องจากการรับรู้ของบุคคลนั้นเป็น ความคิด ความเชื่อ หรือทัศนคติอย่างหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การป้องกันตนเอง เมื่อบุคคลเกิดความกลัว รับรู้ภาวะคุกคามที่จะถึงตัว บุคคลจะปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อป้องกันโรค และจัดการกับปัญหา โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ตนจะได้รับ (Rosenstock และ Becker อ้างถึงใน สุปรียา ตันสกุล, 2550: 4) กล่าวคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ดี มีทัศนคติต่อการใช้ถุงยางอนามัยดี จะทำให้มีพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยจะเพิ่มขึ้นด้วย

และเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเยาวชน อายุ 18-24 ปี จึงมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้หลากหลายช่องทาง ทั้งจากสื่อสิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ตโทรทัศน์ วิทยุ ทำให้ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในระดับดี ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่งที่ทำให้เกิด ความรู้ การรับรู้ ความคิดความเชื่อ

ทัศนคติ ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพของบุคคล กล่าวคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ที่มากพอ จะส่งผลให้มีพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยที่ดีด้วย

ชุมชนวัดสี่ลูก เขตจอมทอง มีศูนย์บริการสาธารณสุข สาขาตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้ชุมชน มีการแจกสื่อประชาสัมพันธ์ แจกถุงยางอนามัยฟรี และมีการรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในชุมชน ภายใต้นโยบายส่งเสริม การใช้ถุงยางอนามัย ทำให้ประชาชนในชุมชนวัดสี่ลูก เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ได้รับนโยบายส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัยในระดับดี แต่ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรม การใช้ถุงยางอนามัยไม่ได้ขึ้นกับนโยบายส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัย ดังนั้นถึงแม้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะได้รับ นโยบายการส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัยที่ดี แต่กลับพบว่า ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในระดับปานกลาง

ประกอบกับชุมชนวัดสี่ลูกเป็นชุมชนเมืองที่อยู่ใกล้ร้านค้าจำหน่ายถุงยางอนามัยที่เข้าถึงได้ง่าย และมีการแจกถุงยางอนามัยฟรี โดยเจ้าหน้าที่ของศูนย์บริการสาธารณสุข และอาสาสมัครสาธารณสุข การให้บริการอยู่ในช่วงเวลากลางวันเป็นส่วนใหญ่ การรับทราบข้อมูลเรื่องถุงยางอนามัยฟรีของประชาชนในชุมชน จึงขึ้นกับการประชาสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจมีทั้งผู้ที่ได้รับ และไม่ได้รับข้อมูล และคนส่วนใหญ่อาจมีความอายในการซื้อ และขอรับ ถุงยางอนามัยฟรี ทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าถึงถุงยางอนามัยได้ระดับดี และไม่ดีเท่ากัน คือ ร้อยละ 36.8 และผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การเข้าถึงถุงยางอนามัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การใช้ถุงยางอนามัย กล่าวคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีการเข้าถึงถุงยางอนามัย ได้ดี พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยจะเพิ่มขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ด้านนโยบาย

1. ควรกำหนดนโยบายด้านการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยการวางแผนเพิ่มระดับระดับความรู้ การรับรู้ และทัศนคติของประชาชนเพื่อส่งผลให้มีพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยที่เพิ่มขึ้น

2. ควรมีการยกระดับของนโยบายอย่างต่อเนื่องด้านการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ นโยบายส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัย โดยให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้น รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ จัดซื้อถุงยางอนามัยฟรี และสนับสนุนการติดตั้งเครื่องจำหน่ายถุงยางอนามัยราคาถูกในชุมชน เพราะถ้าคนในชุมชนมีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และเข้าถึงถุงยางอนามัยได้ดีจะทำให้พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยเพิ่มขึ้น

ด้านปฏิบัติการ

1. ควรกำหนดแนวทางการดำเนินงาน จัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อเพิ่มระดับการรับรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อการใช้ถุงยางอนามัย รวมทั้งติดตามพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของกลุ่มเป้าหมายของโครงการ/กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

2. ควรผลิตสื่อ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้น ผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายทันสมัย เช่น การใช้สื่อสาธารณะ อินเทอร์เน็ต ป้ายประชาสัมพันธ์ และเน้นการสร้างสื่อเฉพาะกลุ่ม ปรับแก้ความเข้าใจไม่ถูกต้องเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการใช้ถุงยางอนามัย

3. ควรสนับสนุนการกระจายถุงยางอนามัยฟรีสู่กลุ่มเป้าหมายที่มีพฤติกรรมเสี่ยงสูงต่อการรับเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดย ผ่านแกนนำของกลุ่มเป้าหมาย เช่น แกนนำชุมชน แกนนำเยาวชน อาสาสมัครสาธารณสุข และจัดสถานที่ที่ขอรับบริการถุงยางอนามัยฟรีได้สะดวกเข้าถึงได้ง่าย เช่น ศูนย์สุขภาพชุมชน บ้านอาสาสมัครแกนนำ บ้านของผู้นำชุมชน และศูนย์บริการสาธารณสุข เพื่อความสะดวกในการรับถุงยางอนามัยฟรี

4. ควรสนับสนุนการติดตั้งเครื่องจำหน่ายถุงยางอนามัยราคาถูกในชุมชน ที่เข้าถึงได้ง่าย และคนกล้าไปใช้บริการ เช่น หอพัก ห้องน้ำสาธารณะ ร้านค้าในชุมชน ร้านขายยา ศูนย์สุขภาพชุมชน หรือบ้านของอาสาสมัครสาธารณสุข เป็นต้น เพราะถ้าคนในชุมชนมีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และเข้าถึงถุงยางอนามัยได้ดีจะทำให้พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ประสิทธิภาพของโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของประชาชนในชุมชนวัดสี่สุม เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของเยาวชนในชุมชนวัดสี่สุม เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รศ.อลิสา นิติธรรม และ รศ. สุปัทวัน อีระเวเจริญชัย ดร.บังอร เทพเทียน คุณนุชนารถ แก้วดำเกิง และคุณอุบลรัตน์ ธนรุจิวงศ์ ในท้ายที่สุดขอขอบพระคุณประชาชนในชุมชนวัดสี่สุม เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ที่เข้าร่วมการวิจัยทุกท่าน ซึ่งได้เสียสละเวลาในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

กองควบคุมโรคติดต่อ. 2556. รายงานการเฝ้าระวังโรคติดต่อพื้นที่ กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: กองควบคุมโรคติดต่อ.

กองควบคุมโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์. 2555. แผนป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ กรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2555-2559). กรุงเทพมหานคร: ร้านธนพรพาณิชย์.

นคร เสรีรักษ์ และภรณี ติราชภูริวิเศษ. 2555. วิจัยไม่ใช่เรื่องยาก. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิภาดา มหิตานวิโรจน์, นาฏอนงค์ พรนภดล, สมบัติ ศรีวิจันะ และทำเนียบ สัจวารประกายแสง. 2552. สรุปโครงการส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัย 100% ในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สมจิตร ฉิมแสง. 2555. **หลักสูตรทักษะชีวิตเรื่องเอดส์และเพศระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน. 2553. **การศึกษาการเพิ่มการเข้าถึงถุงยางอนามัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและสวนสาธารณะของกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพมหานคร: สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน.

สุปรียา ตันสกุล. 2550. “ทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์: แนวทางในการดำเนินงานในงานสุขศึกษาและส่งเสริมสุขภาพ”. **วารสารสุขศึกษา**. 30(105): 4.

สุพัตรา ศรีวณิชชากร, บังอร เทพเทียน, สมศักดิ์ วงศาवास และปรินดา ตาสี. 2555. **การเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อ เอชไอวีใน 7 กลุ่มประชากรเป้าหมายพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปี 2554**. นครปฐม: สถาบันสาธารณสุขอาเซียน.

สุภาวรรณ จงธรรมวัฒน์. 2553. **สารกับ 20 ปีถุงยางอนามัย**. กรุงเทพมหานคร: เจ.เอส. การพิมพ์.

สุวิมล ติรการนนท์. 2546. **การใช้สถิติทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์. 2556. **รายงานผลการดำเนินงาน**. นนทบุรี: สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์.

_____. 2556. **สรุปสถานการณ์และการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์**. นนทบุรี: สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์.

อรทัย หรุเจริญพรพานิช, วิวัฒน์ พิรพัฒน์โกศล และชนินันท์ สนธิชัย. 2551. **การจัดทำฐานข้อมูลด้านโรคเอดส์เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์**. กรุงเทพมหานคร: กองควบคุมโรคเอดส์.

Family Health International (FHI) and Bureau of AIDS, TB and STIs, Department of Disease Control, 2008. **The Asian Epidemic Model (AEM) Projections for HIV/AIDS in Thailand 2005 – 2025**. Bangkok: Department of Disease Control.